

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Шаҳбози Рустамшо дар мавзӯи «Антропонимияи «Таърихи Систон» (чанбаи таърихӣ - забоншиносӣ)», барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология

Омӯзиши номҳои ашхос аз мавқеи забоншиносӣ аҳамияти калон дорад. Бо назардошти вазифаи иҷтимоии худ - ҳамчун як аломати содаи инфиродии ашӯи мушаххас хидмат кардан, исми хос қодир аст, ки маънои асосии худро бо пуррагии маънои этимологии худ нигоҳ дорад, яъне, вақте ки онро бо ягон чиз алоқаманд кардан қомилан ғайриимкон аст. Аз ин рӯ, устувории бениҳояти исмҳои хос, ки на танҳо бо тағйироти дар таърихи баъзе забонҳо, балки ҳатто бо тағйироти куллии забонҳо аз як низом ба низоми дигар идома доранд. Ин ба воситаи тавзеҳи этимологии баъзе номҳо имкон медиҳад, ки табиати забонеро, ки бори аввал дар он номи мувофиқ сохта шудааст, муқаррар намояд. Дар ин робита таҳқиқи диссертатсионии Шаҳбози Рустамшо бешубҳа муҳим аст ва арзиши баланди илмӣ ва амалӣ дорад. Натиҷаи илмии қор дар он аст, ки аз як тараф бори аввал луғати фарогири гуногунҷабҳаи антропонимияи «Таърихи Систон», ки яке аз ёдгориҳои маъруфи таърихӣ эътироф шудааст, дар муқоиса бо дигар асарҳо мавриди таҳқиқи мушаххаси забоншиносӣ қарор гирифтааст. Аз тарафи дигар, «Таърихи Систон» масъалаҳои гуногуни дорои хусусияти таърихӣ, чуғрофӣ, этнографӣ, динӣ, иҷтимоӣ-иқтисодӣ, фарҳангӣ, маърифатӣ ва ғайраро фаро мегирад. Дар таҳқиқи лингвистии мазкур бори аввал маъноҳои асосии луғавӣ-маъноӣ, қабатҳои лингвистӣ ва шаклҳои сохти антропонимҳои ин ёдгории таърихӣ муқаррар карда шудааст.

Этимоднокӣ ва саҳеҳии муқаррароти илмӣ ҷойи баҳс надорад. Онҳо дар ҷараёни муҳокима дар ҷорабинию конференсияҳои гуногуни илмӣ-амалӣ, илмӣ-методӣ ва байналмилалӣ аз санҷиш гузаштаанд.

Дар муқаддимаи автореферати диссертатсия аҳамияти мавзӯи тадқиқот асоснок карда шудааст, мушкилот, ҳадафҳо, вазифаҳо, объект, мавзӯи таҳқиқ таҳия карда шудааст, заминаи назариявӣ ва методологӣ оварда шудааст, навоари илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалии асар, муқаррароти барои дифоъ пешниҳодшуда таҳия шудааст.

Дар боби якуми диссертатсия **«Тавсифи сохторӣ-калимасозии антропонимияи «Таърихи Систон»** мавриди омӯзиши муфассалу ҳамаҷониба қарор гирифтааст. Инчунин, нахустин маротиба хусусиятҳои воҳидҳои ономастикӣ баррасӣ карда мешаванд, таснифи воҳидҳои антропонимӣ аз рӯйи аломатҳои хос пешниҳод карда мешавад.

Боби дуюми диссертатсия таҳти унвони **«Тавсифи луғавӣ-маъноии антропонимияи «Таърихи Систон»** ба омӯзишу баррасии луғавӣ-маъноии антропонимияи асар бахшида шудааст.

Рисола дар маҷмӯъ бо забони фасеҳ навишта шудааст. Натиҷаи асосии кор бо пуррагии кофӣ дар 9 нашрия, аз ҷумла, 3 мақола дар маҷаллаҳои, ки Комиссияи олии аттестатсионӣ барои нашри натиҷаҳои рисолаҳо ва 6 мақолае, ки дар нашрияҳои дигар нашр шудаанд, тавсия дода шудаанд. Мазмуни автореферат ҳам муқаррароти асосии рисола, хулосаҳо ва натиҷаҳои онро дуруст ва пурра инъикос мекунад.

Автореферати диссертатсияро баҳо дода, ба хулосае омадан лозим аст, ки он як таҳқиқоти пурраи илмӣ мебошад, ки шахсан муаллиф анҷом додааст. Дар он як масъалаи мушаххаси илмӣ - хусусиятҳои лингвистии антропонимияи «Таърихи Систон» ҳал карда шудааст. Қори таҳқиқотии пешниҳодшуда дар сатҳи баланди илмӣ иҷро шуда, ба талаботҳои барои диссертатсияҳои доктори PhD ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он Шаҳбози Рустамшо сазовори дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500–Филология мебошад.

Новобаста аз арзиши баланди илмиву амалӣ дар автореферати диссертатсия баъзе ғалатҳо ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо ба манфиати кор аст. Аз ҷумла:

1. Дар автореферати диссертатсия чо-чо ғалатҳои техникуму имлоӣ ва баъзан услубӣ дар ҷумлаҳо ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо ба сифати кор мебошад.

2. Дар рӯйхати адабиёт корҳои анҷомдодаи муҳаққиқони ватанию хориҷӣ нишон дода шудааст, аммо дар матни автореферат кам ба назар мерасанд.

Ин камбудиву нуқсонҳои зикршуда ҷузъӣ мебошанд ва арзиши илмӣ таҳқиқотро коста намекунад.

Хулоса, автореферати диссертатсияи Шаҳбози Рустамшо дар мавзӯи «Антропонимияи «Таърихи Систон» (ҷанбаи таърихӣ - забоншиносӣ)» дар маҷмӯи кори илмӣ мукамал буда, ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи рисола ба дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология сазовор мебошад.

Номзади илмҳои филологӣ,
сардори шуъбаи кор бо муассисаҳои
таҳсилоти миёна ва олии касбии
Маркази миллии тестии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

М. Шодиев

Имзои М.Шодиевро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Маркази миллии тестии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Г. Давлятова

Нишонӣ: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 192,
Маркази миллии тестии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
Телефонҳо: (+992 37) 224 53 67, 224 53 68
E-mail:office@ntc.tj

«31» март соли 2021